

**RELATIONSHIPS BETWEEN PSYCHOLOGICAL SELF-CARE,
SENSE OF COHERENCE, SOCIAL SUPPORT AND
MENTAL HEALTH OF TEACHERS IN SENSITIVE AREA
SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF KANCHANABURI
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION**

DUANGHATHAI BOVAREE

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
(CLINICAL PSYCHOLOGY)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2003

ISBN 974-04-3998-5

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต ความเข้มแข็งในการมองโลก การสนับสนุนทางสังคม กับภาวะสุขภาพจิตของครูในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี (RELATIONSHIPS BETWEEN PSYCHOLOGICAL SELF-CARE, SENSE OF COHERENCE, SOCIAL SUPPORT AND MENTAL HEALTH OF TEACHER IN SENSITIVE AREA SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF KANCHANABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION)

ดวงหทัย บ่อวารี 4336277 SICP/M

วท.ม. (จิตวิทยาคลินิก)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุดสบาย จุลกัทัพพะ, พบ.อว. (จิตเวชศาสตร์), รั้งสรรค์ มณีเล็ก, กศ.ค. (การทดสอบและวัดผลการศึกษา)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพจิตของครูและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 270 คน เก็บข้อมูลโดยให้ครูตอบแบบสอบถามในระหว่างวันที่ 14 ตุลาคม 2545 - 14 มกราคม 2546 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาแสดงด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ ร้อยละ 67 มีภาวะสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพจิตของครูในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.01$) ได้แก่ พฤติกรรมดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต ความเข้มแข็งในการมองโลก การสนับสนุนทางสังคม และปัจจัยที่สามารถทำนายภาวะสุขภาพจิตของครูในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ ได้แก่ ความเข้มแข็งในการมองโลก พฤติกรรมดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต และการสนับสนุนทางสังคม โดยทั้ง 3 ปัจจัยสามารถร่วมกันทำนายภาวะสุขภาพจิตของครูในโรงเรียนพื้นที่พิเศษได้ร้อยละ 44.90

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูมีภาวะสุขภาพจิตที่ดีขึ้น โดยสนับสนุนให้มีการอบรม หรือสัมมนาอย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะความรู้เรื่องความเข้มแข็งในการมองโลก พฤติกรรมดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต และการสนับสนุนทางสังคม รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงสวัสดิการให้เหมาะสม

RELATIONSHIPS BETWEEN PSYCHOLOGICAL SELF-CARE, SENSE OF COHERENCE, SOCIAL SUPPORT AND MENTAL HEALTH OF TEACHERS IN SENSITIVE AREA SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF KANCHANABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

DUANGHATHAI BOVAREE 4336277 SICP/M

M.Sc. (CLINICAL PSYCHOLOGY)

THESIS ADVISORS : SUDSABUY CHULAKADABBA, M.D.,Dip.(PSYCHIATRY),
RANGSAN MANEELEK, Ed.D.(TESTING AND EDUCATIONAL MEASUREMENT)

ABSTRACT

This descriptive research was intended to explore teachers' mental health and related factors. Samples were 270 teachers who had been working in the sensitive area schools under the Office of Kanchanaburi Provincial Primary Education. Data collection was done from 14th October B.E. 2545 to 14th January B.E. 2546 by using a questionnaire. Descriptive statistics were used to derive frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation. Statistical analysis was used to derive Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise multiple regression.

The findings of the study showed that 67 percent of teachers in the sensitive area schools were in normal mental health. Factors relating to their mental health with statistical significance ($p = 0.01$) were psychological self-care, sense of coherence, and social support. Predicting factors for mental health of the teachers in the sensitive area schools for 44.90 percent were sense of coherence, psychological self-care, and social support.

Suggestions from this research are that teachers' mental health should be promoted and improved. Comprehensive training or seminars should be organized to enhance teachers' sense of coherence, psychological self-care, social support skills including the development and improvement of teachers' welfare.

KEY WORDS: PSYCHOLOGICAL SELF-CARE / SENSE OF COHERENCE /
SOCIAL SUPPORT / MENTAL HEALTH / TEACHER /
SENSITIVE AREA SCHOOLS

121 p. ISBN 974-04-3998-5